

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

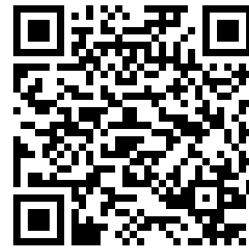
Державний обліковий номер: 0826U000937

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-04-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Юрчишин Ярослав Васильович

2. Yaroslav V. Yurchyshyn

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4790-1618

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 071

Назва наукової спеціальності: Облік і оподаткування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Облік і оподаткування

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Переклад

Місце роботи здобувача: ТОВ "Амако Україна"

Код за ЄДРПОУ: 21665011

Місцезнаходження: 08322

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12653

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 82.15.23.09

Тема дисертації:

1. Стратегічний аналіз діяльності підприємств торгівлі
2. Strategic Analysis of Trading Enterprises' Activities

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена комплексному науковому дослідженню теоретико-методологічних засад та розробленню практичних рекомендацій з удосконалення стратегічного аналізу діяльності підприємств торгівлі. Актуальність теми дослідження пояснюється тим, що для торговельних підприємств стратегічне управління набуває особливого значення в умовах високої динамічності ринку, посилення конкуренції, цифровізації бізнес-процесів та швидкої зміни споживчих переваг. Результативність стратегічного управління значною мірою залежить від якості аналітичного забезпечення, результативності стратегічного планування та здатності компаній реалізувати обрані стратегії в умовах невизначеності. В дисертації розвинуто теоретичні засади стратегічного управління в частині удосконалення категоріального апарату, зокрема уточнено економічну сутність понять: «стратегічне управління», «аналітичне забезпечення стратегічного управління», «адаптація». В запропонованих трактуваннях даних понять акцент зроблено на необхідності адаптації стратегій підприємств до умов зовнішнього середовища з метою мінімізації підприємницьких ризиків. В роботі запропоновано структурно-логічну модель організації проведення

стратегічного аналізу з деталізацією всіх видів аналітичних процедур на кожному етапі в межах чотирьох складових: проблемної (предметної), методичної, технічної, регламентної. В роботі розвинуто теоретичні засади проведення стратегічного аналізу впливу зовнішнього середовища на діяльність торговельних підприємств через розроблення організаційних етапів на мегарівні, макрорівні і рівні мезосередовища та запропоновано систему аналітичних показників, які доцільно використовувати на кожному ієрархічному рівні зовнішнього середовища. Важливим результатом даного дослідження є розвиток кількісних методичних підходів до аналізу впливу факторів зовнішнього середовища на товарообіг підприємств торгівлі. Запропонований методичний підхід базується на побудові регресійних моделей залежності обраних результативних показників від ключових факторів зовнішнього середовища. На основі дослідження тенденцій зміни факторних показників в розрізі чотирьох найважливіших сфер зовнішнього середовища (економічної, соціальної, політичної, технологічної) побудовано регресійні моделі залежності обраних результативних показників. Розроблені моделі дають змогу кількісно оцінити їх вплив на обсяг товарообігу підприємств, нівелюють суб'єктивну компоненту аналізу і можуть бути використані для моделювання різних сценаріїв і прогнозування впливу зміни зовнішніх факторів на діяльність підприємств. З метою оперативного контролю за станом виконання тактичних дій в дисертації розроблено систему показників оцінки повноти використання внутрішнього потенціалу торговельного підприємства на основі урахування ключових компонент, що дає змогу конкретизувати стратегічні цілі окремих функціональних стратегій та кількісно оцінити ступінь їх виконання в короткостроковій та довгостроковій перспективах в розрізі таких складових внутрішнього середовища: бізнес-процеси; фінанси; маркетинг; управління персоналом; організаційна культура. Запропоновані кількісні та якісні показники дають змогу вчасно зреагувати на проблемні зони внутрішнього середовища, невідповідність зовнішнім факторам та вчасно коригувати операційні, фінансові, кадрові та маркетингові стратегії відповідно до внутрішніх можливостей підприємства. В роботі запропоновано новий методичний підхід до проведення компаративного конкурентного аналізу ефективності та повноти використання ресурсного потенціалу торговельних підприємств. Запропонована методика дає змогу оцінити повноту використання наявних ресурсів, через порівняння фактичного значення прибутку з теоретично можливим еталонним значенням для наявного рівня ресурсів, урахуваючи середню ефективність використання активів для заданої сукупності підприємств-конкурентів, яке рекомендовано визначати на основі розробленої регресійної моделі залежності прибутку від розміру активів. В результаті проведеного дослідження запропоновано інноваційну методику аналізу ефективності чотирьох найважливіших функціональних стратегій: операційної, фінансової, маркетингової, кадрової. Сутність цієї методики полягає у візуалізації стратегічної поведінки ключових показників динаміки, які характеризують результативність функціональних стратегій. При цьому аналітична оцінка базується на відслідковуванні та інтерпретації траєкторії руху вектору у відповідних сегментах системи координат, яка залежить від темпів приросту ключових результативних показників та темпів приросту показників, які характеризують вхідні ресурси, що необхідні для досягнення поставлених стратегічних цілей. Запропонована методика дає змогу оцінити ефективність обраних функціональних стратегій в довгостроковій перспективі та створює методологічне підґрунтя для оперативного коригування тактичних дій менеджерів з метою досягнення поставлених стратегічних цілей.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive scientific study of the theoretical and to the development of practical recommendations for improving the strategic analysis of trading enterprises. The relevance of the research topic lies in the fact that, for trading enterprises, strategic management acquires particular importance in conditions of high market dynamism, intensified competition, digitalisation of business processes, and rapidly changing consumer preferences. The effectiveness of strategic management largely depends on the quality of analytical support, the effectiveness of strategic planning, and the ability to implement chosen strategies under conditions of uncertainty. The dissertation further develops the theoretical foundations of strategic management by refining the conceptual framework, by clarifying the economic essence of such concepts as “strategic management”, “analytical support of strategic management”, and “adaptation”. The proposed interpretations emphasise the necessity of adapting enterprise strategies to external environmental conditions in order to

minimise entrepreneurial risks. A structural and logical model for organising the process of strategic analysis is proposed, with detailed specification of all types of analytical procedures at each stage within four components: problem (subject-related), methodological, technical, and regulatory. The study advances the theoretical foundations of analysing the impact of the external environment on the activities of trading enterprises through the development of organisational stages at the mega-, macro-, and meso-levels, and proposes a system of analytical indicators to be applied at each hierarchical level of the external environment. An important result of the research is the development of quantitative methodological approaches to analysing the influence of external environmental factors on the turnover of enterprises. The proposed approach is based on the construction of regression models that describe the dependence of selected performance indicators on key external factors. Based on the analysis of trends in factor indicators across four major spheres of the external environment (economic, social, political, and technological), regression models of the selected performance indicators have been developed. These models enable a quantitative assessment of their impact on enterprise turnover, eliminate the subjective component of analysis, and can be used for scenario modelling and forecasting the effects of changes in external factors on enterprise performance. In order to ensure operational control over the implementation of tactical actions, the dissertation develops a system of indicators for assessing the completeness of utilisation of the internal potential of trading enterprises. This system is based on the differentiation of key components, allowing for the specification of strategic objectives of individual functional strategies and the quantitative evaluation of their implementation in both short-term and long-term perspectives. The assessment is carried out across key components of the internal environment, including business processes, finance, marketing, human resource management, and organisational culture. The proposed indicators enable timely identification of problem areas within the internal environment, misalignment with external factors, and the prompt adjustment of operational, financial, personnel, and marketing strategies. The dissertation proposes a new methodological approach to conducting comparative competitive analysis of the efficiency and completeness of utilisation of the resource potential of trading enterprises. The methodology allows for the evaluation of the completeness of resource utilisation by comparing actual profit with a theoretically attainable benchmark value for a given level of resources. This benchmark is recommended to be determined on the basis of a regression model of the relationship between profit and asset size, taking into account the average efficiency of asset utilisation within a given set of competing enterprises. As a result of the research, an innovative methodology for analysing the effectiveness of four key functional strategies—operational, financial, marketing, and human resource strategies—has been developed. The essence of this methodology lies in the visualisation of the strategic behaviour of key dynamic performance indicators. The analytical assessment is based on tracking and interpreting the trajectory of a vector within specific segments of a coordinate system, determined by the growth rates of key performance indicators and the growth rates of input resources required to achieve strategic objectives. This methodology enables the evaluation of the effectiveness of selected functional strategies in the long term and provides a methodological basis for the timely adjustment of managerial actions aimed at achieving strategic goals.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Парасій-Вергуненко І. М., Юрчишин Я., Безверхий К., Грищенко Н., Назарова К., Приймак Н.
Компаративний аналіз ефективності та повноти використання ресурсного потенціалу торговельних

підприємств: методичні аспекти. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2023. Т. 4, № 51. С. 215–260. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/4099>

- Yurchyshyn Y., Parasii-Vergunenko I., Bezverkhy K., Semenyshena N., Kharchevnikova L. Econometric modelling and forecasting of the impact of external factors on trading enterprise activities: an empirical study of Ukraine. *Future Business Journal*. 2025. Vol. 11, no. 278. P. 1–17. URL: <https://link.springer.com/content/pdf/10.1186/s43093-025-00684-7.pdf>
- Юрчишин Я., Парасій-Вергуненко І., Безверхий К., Матюха М., Коршикова Р., Негоденко В. Аналіз ефективності функціональних стратегій торговельних підприємств: динамічний підхід. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2026. Т. 1, № 66. С. 428–443. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/4894>
- Юрчишин Я. В., Парасій-Вергуненко І. М., Назарова К. О. Методи вибору стратегічних альтернатив розвитку торговельного підприємства. *Причорноморські економічні студії*. 2023. Вип. 79. С. 213–216. URL: https://bses.in.ua/journals/2023/79_2023/34.pdf
- Парасій-Вергуненко І. М., Юрчишин Я. В. Аналіз стану та перспектив розвитку підприємств торгівлі транспортними засобами. *Ефективна економіка*. 2024. № 10. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/4841>
- Парасій-Вергуненко І. М., Юрчишин Я. В. Організація стратегічного аналізу в системі управління підприємством. *Інтернаука*. 2024. № 10. URL: <https://www.inter-nauka.com/issues/economic2024/10/10349>
- Парасій-Вергуненко І. М., Юрчишин Я. В. Стратегічний аналіз внутрішнього середовища торговельного підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 7. С. 66–76. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/investplan/article/view/6088>
- Парасій-Вергуненко І. М., Юрчишин Я. В. Методичні підходи до аналізу конкурентоспроможності торговельного підприємства. *Бізнес-аналітика в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю : тези доп. Х Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 16 берез. 2023 р. / Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. Київ, 2023. С.582-585. URL: <https://ir.nasoa.edu.ua/items/d5234ace-7119-4a1b-8747-84bfd87f09bc>*
- Парасій-Вергуненко І. М., Юрчишин Я. В. Vmost-аналіз як основа стратегічного управління в організації. *Розвиток системи обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в Україні: теорія, методологія, організація : тези доп. XXI всеукр. наук. конф., м. Київ, 24 берез. 2023 р. / Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. Київ, 2023. С. 138–140. URL: <https://ir.nasoa.edu.ua/items/a9037a31-8870-4958-957e-d9e7c4c341a0>*
- Парасій-Вергуненко І. М., Юрчишин Я. В. PEST-аналіз як метод діагностики макросередовища торговельних підприємств на автомобільному ринку. *Фінансово-кредитне та обліково-аналітичне забезпечення післявоєнного відновлення економіки України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 5–6 жовт. 2023 р. / НУБіП України. Київ, 2023. С.593-596.*
- Парасій-Вергуненко І. М., Юрчишин Я. В. Аналіз зовнішнього середовища діяльності торговельних підприємств: теоретичні аспекти. *Актуальні проблеми обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю : матеріали XII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Мукачєво, 24 жовт. 2024 р. Мукачєво, 2024. С. 107–108. URL: <https://msu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/11/%D0%9C%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D0%B8.pdf>*
- Парасій-Вергуненко І. М., Юрчишин Я. В. Організаційні аспекти стратегічного аналізу. *Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Тернопіль, 26–27 верес. 2024 р. Тернопіль : ЗУНУ, 2024. Т. 1. С. 494–496. URL: <https://dspace.wunu.edu.ua/items/0afb5721-fcfb-4cf3-9764-feefcc778ec7>*
- Юрчишин Я. В. Нефінансова звітність як основа стратегічного аналізу. *Трансформація обліку та звітності в умовах соціально-економічних викликів : тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 27 берез. 2024 р. / відп. ред. О. В. Фоміна. Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. С. 256–258. URL: <https://ur.knute.edu.ua/handle/123456789/2477>*

- Парасій-Вергуненко І. М., Юрчишин Я. В. Аналітичне забезпечення стратегічного управління: теоретичні аспекти. Збірник матеріалів X Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 100-річчю від дня народження М. Г. Чумаченка, м. Київ, 10–11 квіт. 2025 р. Київ : КНЕУ, 2025. С. 244–247. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/50573>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U100315

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Парасій-Вергуненко Ірина Михайлівна
2. Iryna Parasii-Verhunencko

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6506-6965

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Куцик Петро Олексійович
2. Petro Kutsyk

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5795-9704

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 01597980

Місцезнаходження: вул. Туган-Барановського, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Укоопспілка

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Золковер Андрій Олександрович

2. Andrii O. Zolkover

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8176-1850

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет технологій та дизайну

Код за ЄДРПОУ: 02070890

Місцезнаходження: вул. Мала Шияновська, Київ, 01011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваль Зоряна Остапівна

2. Zoriana O. Koval

Кваліфікація: к. е. н., доцент, 08.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0175-6163

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Копотієнко Тетяна Юріївна

2. Tetiana Y. Kopotiienko

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.09

